

**UCHWAŁA NR XLV/405/2022
RADY POWIATU ŁÓDZKIEGO WSCHODNIEGO**

z dnia 26 maja 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2022- 2028**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528, poz. 583) w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2022 – 2028” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Łódzkiego Wschodniego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy informacyjnej Starostwa Powiatowego w Łodzi, w terminie 7 dni od daty podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Łódzkiego Wschodniego

Sławomir Sokółowski

Załącznik do uchwały Nr XLV/405/2022
Rady Powiatu Łódzkiego Wschodniego
z dnia 26 maja 2022 r.

Powiatowy Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego
na lata 2022 – 2028

Opracowanie:

Łódź maj 2022

Spis treści

Wstęp	s. 4
I. Wykaz aktów prawnych	s. 6
1. Dokumenty międzynarodowe	s. 6
2. Prawo w Polsce	s. 6
3. Inne dokumenty	s. 7
4. Czyny zabronione, kwalifikowane jako przemoc w rodzinie	s. 7
II. Przemoc, ogólna charakterystyka	s. 8
1. Przemoc rodziców wobec dziecka	s. 8
2. Przemoc wobec partnera w związku	s. 9
3. Przemoc wobec os. starszych w rodzinie	s. 10
III. Rodzaje przemocy	s. 10
1. Przemoc fizyczna	s. 10
2. Przemoc psychiczna	s. 11
3. Przemoc seksualna	s. 11
4. Przemoc ekonomiczna	s. 12
5. Zaniedbywanie	s. 12
IV. Fazy przemocy	s. 13
1. Narastającego napięcia	s. 13
2. Ostrej przemocy	s. 13
3. Miodowego miesiąca	s. 13
V. Źródła przemocy	s. 14
VI. Role w zjawisku przemocy	s. 15
VII. Obowiązki organów administracji rządowej i samorządowej w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	s. 16
VIII. Diagnoza problemu na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego	s. 17
1. Dane Komendy Powiatowej Policji powiatu łódzkiego wschodniego	s. 17

2. Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	s. 20
IX. Założenia Programu	s. 21
1. Cele Programu	s. 21
2. Realizatorzy i współrealizatorzy Programu	s. 24
3. Monitoring i ewaluacja Programu	s. 25
4. Czas realizacji Programu	s. 25
5. Źródła finansowania	s. 25
X. Podsumowanie	s. 26

Wstęp

Realizując obowiązek wynikający z art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowało Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2022 – 2028, zwany dalej Programem. Program jest spójny z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łódzkim Wschodnim na lata 2021 – 2028. Cel strategiczny programu to przede wszystkim zapobieganie dysfunkcjonalności, wykluczeniu społecznemu i marginalizacji rodzin doświadczających przemocy poprzez prowadzenie opieki specjalistycznej dla osób uzależnionych, ofiar, sprawców i świadków przemocy.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. w art. 18 i art. 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Konstytucja zapewnia ochronę praw dziecka i każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Kwestia przemocy w rodzinie jest istotnym problemem społecznym zauważanym i nagłaśnianym. Państwo definiuje przemoc domową jako „wszelkie incydenty gróźb, przemocy lub nękania (psychologicznego, fizycznego, seksualnego, ekonomicznego lub emocjonalnego) między osobami, które żyją w związku lub są członkami tej samej rodziny niezależnie od płci”. Przemoc jest jednym z najbardziej dotkliwych dla człowieka przestępstw, ponieważ najczęściej dokonywana jest przez osoby najbliższe. Rodzina, w której dochodzi do przemocy przestaje być miejscem z poczuciem bezpieczeństwa, spokoju i miłości. Dom rodzinny przestaje wypełniać swoje funkcje prawidłowo. Do przemocy może dochodzić w każdej rodzinie. Przemoc jest demonstracją siły, chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, nad jej życiem. Ofiara ma zaniżoną samoocenę, poczucie bezradności, żyje w permanentnym stresie i pod presją. Doznawanie przemocy, bądź bycie jej świadkiem przez dzieci ma nieodwracalny wpływ na ich dorosłe życie.

Niniejszy Program skierowany jest do ogółu społeczeństwa, w szczególności do osób zagrożonych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie oraz przedstawicieli służb społecznych. Jego wdrożenie ma na celu ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie na

terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego oraz zapewnienie skutecznej ochrony osób zagrożonych, bądź doznających przemocy.

Zadaniem Programu jest wprowadzenie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, a z drugiej upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

W naszym społeczeństwie dokonują się ciągłe zmiany, dlatego też przedstawiony Program z założenia ma charakter otwarty, może ulec aktualizacji na każdym etapie jego realizacji, nowelizacji i wypracowaniu nowych rozwiązań.

I. Wykaz aktów prawnych

1. Dokumenty międzynarodowe

Przemoc w rodzinie znalazła odzwierciedlenie w wielu dokumentach międzynarodowych, w kontekście łamania praw człowieka jako problem społeczny, który wszelkimi działaniami należy minimalizować i eliminować. Należą do nich m.in.:

- 1) Karta Narodów Zjednoczonych z 1945r.;
- 2) Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 1948r.;
- 3) Konwencja ONZ Praw Dziecka z 1989r.;
- 4) Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet z 1993r.;
- 5) Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2000r.;
- 6) Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z 2011r.

2. Prawo w Polsce

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2022 – 2028 prawne uwarunkowania ma przede wszystkim w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.), w ustawie z dnia 29 lipca 2005r., o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249), jak również w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Przy realizacji Powiatowego Programu niezbędne będą również nw. akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 15 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020r. poz. 1359),
- 2) ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021r. poz. 534 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004r., o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119 z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005r., o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050 z późn. zm.),
- 6) ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2021r. poz. 1882 z późn. zm.)

- 7) ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021r. poz. 1915 z późn. zm.),
- 8) ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022r. poz. 528 z późn. zm.),
- 9) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020r. poz. 685).

3. Inne dokumenty

Dokumentami mającymi bezpośredni i pośredni wpływ na rozwiązywanie problemów związanych ze zjawiskiem przemocy na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego są:

- 1) Strategia Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2015 – 2022;
- 2) Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2016 – 2022;
- 3) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łódzkim Wschodnim na lata 2021 – 2028.

4. Czyny zabronione, kwalifikowane jako przemoc w rodzinie

Art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r., o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie mówi, że przez przemoc: „należy rozumieć jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Czyny te ustawowo w art. 207 kodeksu karnego podlegają karze:

„§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12”.

II. Przemoc – ogólna charakterystyka

Przemoc jest zjawiskiem powszechnie spotykanym w życiu społecznym. W słowniku języka polskiego przemoc jest definiowana jako „fizyczna przewaga wykorzystywana do czynów bezprawnych dokonywanych na kimś; narzucona bezprawnie władza, panowanie”.

Zwykle definicje przemocy uwzględniają trzy podstawowe kryteria: rodzaj zachowania, intencje, skutki przemocy.

Przemoc może mieć charakter:

- 1) instrumentalny – środek do realizacji określonych celów;
- 2) bezinteresowny – poszukiwanie zadowolenia w zanęcaniu się nad innymi;
- 3) zbiorowy;
- 4) indywidualny.

Przemoc o charakterze instrumentalnym – jest wykorzystywana jako środek do realizacji ściśle określonych celów, ale bywa też bezinteresowna i wtedy motywy jej stosowania sprowadzają się wyłącznie do poszukiwania przez sprawcę swego poczucia zadowolenia.

1. Przemoc rodziców wobec dziecka

Dziecko krzywdzone to takie, które cierpi z powodu niewłaściwego zachowania innych osób – głównie rodziców i opiekunów – w stosunku do niego, a przy tym doznaje poczucia niesprawiedliwości i bezsilności. Proces ten to zarówno zamierzone, jak i niezamierzone działanie osoby dorosłej, ujemnie wpływające na zdrowie, rozwój fizyczny i psychospołeczny dziecka.

Dzieci, które sprawiały problemy wychowawcze, „niechciane”, czy niepełnosprawne doznające w dzieciństwie odrzucenia i przemocy, w dorosłym życiu przenoszą wzorce zaczerpnięte z domu rodzinnego. Przyczyny stosowania przemocy wobec dziecka w rodzinie są różne min. niedojrzałość i młody wiek rodziców, brak wiedzy i umiejętności wychowawczych, doznanie przemocy we własnym dzieciństwie, niski poziom wykształcenia, bezrobocie, wszelkiego rodzaju uzależnienia oraz socjopatia, czy choroba psychiczna. Na stosowanie przemocy może mieć wpływ również izolacja społeczna rodziny, kłopoty małżeńskie, zbyt duże wymagania stawiane dziecku.

2. Przemoc wobec partnera w związku

Konwencja stambulska jest stosunkowo nowym elementem polskiego systemu prawa, a jednocześnie traktatem z dziedziny praw człowieka, który spotkał się z bezprecedensowym zainteresowaniem politycznym (niestety skutkującym podjętymi krokami w kierunku jej wypowiedzenia oraz podtrzymania wątpliwej deklaracji i zastrzeżeń), mediów oraz społeczeństwa. Po siedmiu latach obowiązywania Konwencji stambulskiej w Polsce można stwierdzić, że wywarła ona realny wpływ na kształt polskiego prawa. Najistotniejsze dokonania to wprowadzenie trybu ścigania z urzędu przestępstw seksualnych oraz zmian proceduralnych na rzecz ochrony ofiar tych przestępstw. Ostatnie, być może najbardziej spektakularne osiągnięcie, czyli ustanowienie postulowanego od lat policyjnego nakazu eksmisji sprawcy przemocy domowej jest także - paradoksalnie - dowodem na duże znaczenie Konwencji. Wspomniane zmiany to ważne, ale pojedyncze kroki w procesie implementacji Konwencji w Polsce. Do zwiększenia efektywności tego procesu konieczne jest uznanie przemocy wobec kobiet za problem systemowy, wymagający skoordynowanej polityki i podjęcia współpracy przez władzę różnego szczebla.

Przemoc domową wobec kobiet definiuje się jako przemoc ze strony partnera. Jest to psychiczna lub fizyczna (również seksualna) przemoc w małżeńskim lub nieformalnym związku. Chodzi tu o proces mający na celu kontrolę i podporządkowanie ofiary, kiedy narusza się jej prawa do wolności i nietykalności fizycznej, psychicznej i seksualnej. Przy tym zwłaszcza kobiety dotknięte przemocą psychiczną, bądź ekonomiczną mają ogromne trudności z obroną, zebraniem materiału dowodowego przeciwko sprawcy i z zakończeniem związku.

Profesjonalistom często zdarza się używać rodzaju męskiego, kiedy mówi się o ofiarach przemocy w rodzinie. Mężczyzna to raczej sprawca, agresor – takie są najczęstsze doświadczenia. Mężczyzna – ofiara rzadko zgłasza się po pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie. Przemoc, której mężczyzna doświadcza ze strony kobiety, jest najczęściej emocjonalna lub ekonomiczna. Z przemocą fizyczną zwykle jest mu łatwo sobie poradzić, zatrzymując wyciągniętą rękę czy przytrzymując osobę, nie reagując na ciosy. Znosić przemoc psychiczną, a więc poniżanie, upokarzanie w miejscach publicznych, złośliwe żarty dotyczące męskości jest znacznie trudniej. Przemoc uderza w poczucie męskości, własnej wartości, w poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności zdarzeń. Mężczyzna ofiara uruchamia przy tym różne mechanizmy radzenia sobie, niekiedy konstruktywne, a niekiedy destrukcyjne, pogrążające go jeszcze bardziej w świecie ofiary.

3. Przemoc wobec osób starszych w rodzinie

Seniorzy w sytuacji doświadczania przemocy często nie są świadomi mającego miejsce zjawiska. Z kolei ci, którzy są świadomi doświadczanej krzywdy, często nie wiedzą gdzie udać się po pomoc. Są to osoby, których kontakty społeczne najczęściej są ograniczone. Dodatkową barierę stanowią zmniejszone możliwości fizyczne osób starszych. Ponadto działają też mechanizmy charakterystyczne dla zjawiska przemocy bez względu na wiek ofiary, takie jak wstyd przed przyznaniem się do bycia ofiarą, lęk przed wyjawieniem tajemnicy i konsekwencją w postaci eskalacji konfliktu oraz nadzieja, że sprawca zaprzestanie stosowania przemocy.

III. Rodzaje przemocy

Przejawy złego traktowania drugiego człowieka nie mają żadnych granic i dotyczą jednostek w każdym przedziale wiekowym. Przynoszą cierpienie, a ich konsekwencji można doświadczać przez całe życie.

Rodzaje przemocy

1. **Fizyczna** - naruszanie nietykalności fizycznej.
2. **Psychiczna** - naruszenie godności osobistej.
3. **Seksualna** - naruszenie intymności.
4. **Ekonomiczna** - naruszenie własności.
5. **Zaniedbanie** - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

1. **Przemoc fizyczna** – jest intencjonalnym zachowaniem, powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko. Formami przemocy fizycznej są: popychanie, policzkowanie, szarpanie za włosy, uderzanie pięścią, kopanie, przypalanie papierosem, duszenie, rzucanie przedmiotami, drapanie, plucie, wykręcanie rąk, napaść z użyciem broni, krępowanie lub uwięzienie, świadome stwarzanie niebezpiecznych sytuacji, stanowiących zagrożenie fizyczne (np. szybka jazda samochodem). Lista form przemocy fizycznej nie ogranicza się tylko do wymienionych powyżej. W praktyce spotyka się ich znacznie więcej.

Bezpośrednie skutki przemocy fizycznej to przede wszystkim: uszkodzenia ciała, urazy, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia, choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczuciu

zagrożenia, strachu, lęku, paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne itp., często trwale okaleczenia bądź nawet utrata życia.

- 2. Przemoc psychiczna** – zawiera przymus i groźby, zastraszanie, emocjonalne wykorzystywanie, za które uważa się oskarżanie, upokarzanie, poniżanie, obwinianie i manipulowanie poczuciem winy, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, odmawianie współżycia seksualnego, izolowanie poprzez kontrolowanie kontaktów z innymi, zabranianie korzystania z telefonu, samochodu, zakaz opuszczania domu, oskarżanie o spowodowanie przemocy, zaprzeczanie i minimalizowanie przemocy, wykorzystywanie dzieci do sprawowania kontroli, wzbudzanie poczucia winy za domniemane niewywiązanie się z roli rodzicielskiej, porywanie dzieci i przetrzymywanie ich, groźby pozbawienia władzy rodzicielskiej, wrogie nastawianie dzieci wobec matki/ojca, wykorzystywanie pozycji mężczyzny, traktowanie partnerki jako „służącej”, podejmowanie ważnych decyzji bez równego udziału drugiej osoby, sztywne definiowanie ról mężczyzny/kobiety, zachowanie jak przysłowiowy „pan domu”, finansowe wykorzystywanie: zabieranie pieniędzy, kontrola ich wydawania lub wydzielanie zbyt małych kwot na utrzymanie i inne. Przemoc psychiczna może też polegać na niszczeniu przedmiotów, mających jakąś wartość dla ofiary i celowej agresji wobec ulubionych zwierząt domowych.

Przemoc psychiczna w związku partnerskim jest opisywana również jako małżeński terror, występuje często i trudno ją udowodnić. Niszczy poczucie własnej wartości i godności, a same ofiary mówią, że jest bardziej raniąca niż fizyczne znęcanie się. Czasami jest minimalizowana i traktowana jako forma negatywnej, werbalnej interakcji między partnerami, np. kłótni. Różni się jednak od niej intensywnością i zakresem. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy, może towarzyszyć w zasadzie każdej z pozostałych form.

- 3. Przemoc seksualna** – jest rozpoznawana jeszcze rzadziej niż przemoc psychiczna. Do niedawna w ogóle nie mówiło się o przemocy seksualnej wśród małżeństw, czy związków partnerskich. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę lub gdy obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. Przemoc seksualna współwystępuje z fizycznym i psychicznym znęcaniem się.

Skutki przemocy seksualnej np. obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena, obniżone poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się, lęk, strach, uogólniona niechęć i obawa przed przedstawicielami płci przeciwnej.

- 4. Przemoc ekonomiczna** – wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawieniem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne do przeżycia potrzeby, np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, kradzież, przeglądanie korespondencji, uniemożliwianie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka, uniemożliwianie dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, zmuszanie do spłacania długów.

Skutki przemocy ekonomicznej to całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości.

- 5. Zaniedbywanie** – rozumiane jako niezapewnienie lub uniemożliwienie zaspokajania potrzeb osobie zależnej m.in. poprzez: brak zaspokajania potrzeb biologicznych i fizycznych np. pozbawienie jedzenia, odzieży, opieki medycznej, wyrażania uczuć. Formy zaniedbywania dotyczą dzieci, ale i osób dorosłych cierpiących na różne choroby uniemożliwiające im samodzielne, prawidłowe funkcjonowanie. Zaniedbanie często obejmuje osoby, które z powodu podeszłego wieku potrzebują wsparcia, (w tym także emocjonalnego) oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Formą zaniedbania można nazwać także odrzucenie uczuć i izolację psychiczną w związku dwojga dorosłych osób. Często dorosłe osoby z bagażem negatywnych doświadczeń, zaniedbanie z okresu swego dzieciństwa zakładają swoje rodziny i postępują podobnie wobec swojego potomstwa.

Powyższe rodzaje przemocy mogą się przenikać. Każda z nich może też występować osobno. Jednak poszczególne formy przemocy najczęściej ze sobą współistnieją.

IV. Fazy przemocy

Przemoc domowa nie jest czynem jednorazowym, ma długą, czasem nawet kilkunastoletnią historię. Bywa, że ofiara przemocy jest tak zrozpaczona, iż wewnętrznie zaczyna przygotowywać się do odejścia. Tę gotowość często wyczuwa sprawca przemocy i reaguje chwilową zmianą postępowania. Sprawca zaczyna okazywać czułość, staje się pobłażliwy, przeprasza, kupuje prezenty itp. Poprzez takie zachowanie u ofiary pojawia się nadzieja, że wszystko się zmieni na dobre i rezygnuje z ucieczki i postanawia utrzymać związek. Zmiana ta nie trwa jednak długo, przemoc domowa zwykle powtarza się według zauważalnej prawidłowości. Specyficzny cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz:

- 1. Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle narastające napięcie i agresywność sprawcy, narastające sytuacje konfliktowe. Najmniejszy nawet drobiazg wywołuje u sprawcy złość, z byle powodu robi awanturę, prowokuje kłótnie, staje się niebezpieczny. U ofiary pojawiają się różne dolegliwości fizyczne (tj. bóle żołądka i głowy, bezsenność, brak apetytu). Ogarnia ją silny niepokój popada w apatię, często nie mogąc wytrzymać tego napięcia i oczekiwania sama prowokuje spięcie by nareszcie „mieć to za sobą”.
- 2. Faza ostrej przemocy** – następuje gwałtowna przemoc, wybuch agresji. Z mało znaczących przyczyn dochodzi do ataku agresji, sprawca z normalnego człowieka przemienia się w kata, który jest w stanie dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Ofiara doznaje szoku po zranieniach fizycznych i psychicznych. Chroniąc siebie próbuje uspokoić sprawcę, odczuwa przerażenie, złość, wstyd i bezradność, traci ochotę do życia. Bardzo często w tej fazie ofiara postanawia poskarżyć się i szukać pomocy.
- 3. Faza miodowego miesiąca** – wszystko zmienia się w moment skruchy, okazywania uczuć i miłości. Sprawca po wyładowaniu swej agresji zaczyna zdawać sobie sprawę ze swoich czynów, nagle staje się innym człowiekiem, zaczyna jakby uwodzić swą ofiarę na nowo. Próbuje się usprawiedliwić i wytłumaczyć, załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Obiecuje ofierze, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy. Zaczyna być podobny do mężczyzny, jakiego kobieta pokochała, z którym się związała. Zachowuje się tak jakby nigdy nie było przemocy przynosi kwiaty, prezenty, rozpieszcza. Sprawca i ofiara zachowują się

tak, jak świeżo zakochana para. Ofiara mu wierzy, bo wbrew zdrowemu rozsądkowi, bardzo pragnie być kochana, by spełniły się jej marzenia o miłości, szczęśliwym związku i nawet jeśli była gotowa uciec – zostaje. Sprawca nie jest w stanie wytrzymać długo w takiej roli i z czasem z jakiegoś banalnego powodu narasta napięcie i wszystko zaczyna się od nowa.

Cykle przemocy powtarzają się i mogą trwać wiele lat. Przemoc w kolejnym cyklu na ogół jest bardziej gwałtowna i dłuższa, a faza miodowego miesiąca jest coraz krótsza. Sprawca zaczyna od uszczypliwej uwagi, popchnięcia, wyzwisk, by po jakimś czasie pozwolić sobie na uszkodzenie ciała, psychiczne tortury, trwałe okaleczenia czy nawet zabójstwa. Po doświadczeniu fazy tzw. „miodowego miesiąca” u sprawcy utrwala się poczucie bezkarności i poczucie, że za każdym razem znów uzyska przebaczenie, natomiast u ofiary usypia czujność. Częstym zjawiskiem przemocy w rodzinie jest brak świadków. Sprawca potrafi umiejętnie odizolować ofiarę od możliwości pomocy, nakłonić ją do milczenia poprzez szantaż.

V. Źródła przemocy:

1. Biologiczne: impulsywny temperament, uszkodzenia Ośrodkowego Układu Nerwowego (CNS), urazy głowy, które utrudniają psychologiczną kontrolę nad zachowaniami.
2. Psychologiczne: słaba kontrola emocji, wybuchy, eksplozje uczuć, frustracja, stres, deprawacja, zaburzenia osobowości, postawa lekceważąca wszystko i wszystkich, przekonanie o własnej mocy, poczucie wyższości nad innymi, zanik przeżywania wartości, współodczuwania, bycie świadkiem i ofiarą przemocy w dzieciństwie, doświadczanie jej.
3. Środowiskowe: akceptowanie przemocy, przemoc to wzorzec utrwalaony w życiu rodzin w otaczającym środowisku, przechodzący z pokolenia na pokolenie, niejako dziedzicznie.
4. Społeczno - kulturowe: systemy rodzinne, wzorce kulturowe zezwalające na przemoc.
5. Substancje chemiczne – alkohol, narkotyki, dopalacze, środki odurzające: torują drogę do przemocy, osłabiają zdolność do samokontroli, stymulują i pobudzają do działania.

VI. Role w zjawisku przemocy

1. Świadek.
2. Ofiara.
3. Sprawca.

Świadek

Zazwyczaj kontakt z przemocą zaczyna się od roli świadka, jako dziecko oglądamy przemoc w domu, a także w telewizji – filmy, bajki, gry komputerowe przesycone są przemocą. Znacznie wcześniej stykamy się z przemocą niż stajemy się ofiarą lub sprawcą, jednak zjawisko to nie jest jednoznaczne.

Ofiara

Osoba, która doznaje i odczuwa cierpienie, lęk, smutek, rozpacz a także gniew, gniew który nie ma ujścia, nie może wybuchnąć i zaczyna go zwracać przeciwko samej sobie. Odczuwa krzywdę, niesprawiedliwość i bezradność.

Ludzie pytają dlaczego ofiara przemocy żyje ze sprawcą pod jednym dachem? Zaczynają tworzyć wyobrażenia i obciążają ofiarę odpowiedzialnością za to co się dzieje w jej życiu. Nie są w stanie zrozumieć pułapki, w której znalazła się ofiara przemocy. U ofiar przemocy domowej, która trwa latami rozpoznaje się specyficzną kategorię zaburzeń emocjonalnych jako zespół zaburzeń stresu pourazowego. U ofiar przemocy domowej, u których występuje zespół zaburzeń stresu pourazowego, które wielokrotnie ulegają intensywnej przemocy psychicznej, często rozwija się proces wiktylizacji, który w sposób degradujący zmienia poczucie tożsamości maltretowanej osoby. Powtarzająca się przemoc burzy utrwalony obraz życia i własnej osoby, na którym opierała się dotychczasowa egzystencja. Maltretowana osoba traci podstawowe poczucie bezpieczeństwa, zaufanie do siebie, zaczyna źle o sobie myśleć i pragnie wycofywać się z normalnego życia i odizolowywać od innych. Osoby doznające przemocy muszą zdać sobie sprawę, że nie są odpowiedzialne za to, co złego je spotyka w życiu ze strony sprawcy.

Sprawca:

Cechy osobiste:

- 1) wybuchy gniewu, gdy coś nie idzie po jego myśli;
- 2) obniżona zdolność do kontrolowania emocji;

- 3) rodzice powinni nauczyć dziecko kontroli emocji, swoją wiedzę jednak przekazują w nieprawidłowy sposób poprzez stosowanie kar, bicie często bardzo dotkliwe. Kary powodują, że dziecko żyje gniewem i złością. Kiedy staje się dorosłym człowiekiem, głową rodziny, wtedy czuje moc, staje się bezkarnym sprawcą.

Można występować również w trzech rolach, co często się zdarza. Doświadczenia jako świadek, ale paradoksalnie ofiary stają się sprawcami dla innych, np.: dziecko bije lalkę, misia lub młodszego kolegę.

VII. Obowiązki organów administracji samorządowej w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

W ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie art. 6. ust 1 określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania własne gminy, do których należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Ust. 3 ww. określa zadania własne powiatu w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Natomiast ust. 4 tej ustawy określa, że do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

5. Środki na realizację i obsługę zadań, o których mowa w ust. 4, zapewnia budżet państwa.

6. Do zadań własnych samorządu województwa należy w szczególności:

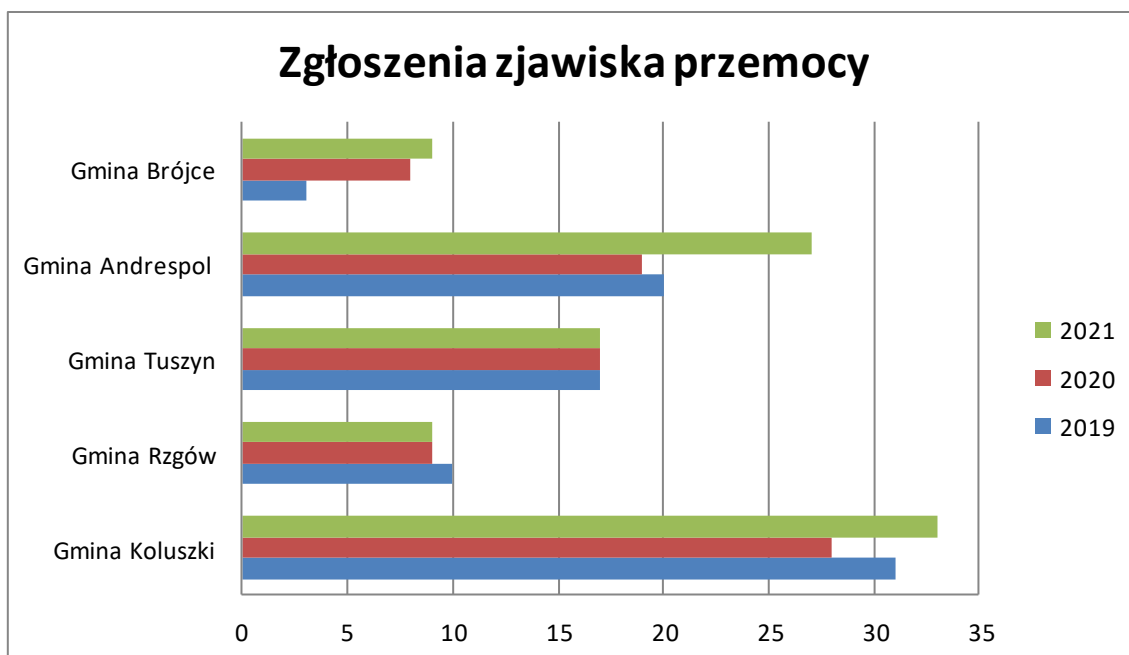
- 1) opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) opracowywanie ramowych programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

VIII. Diagnoza problemu na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego

1. Dane z Komendy Powiatowej Policji powiatu łódzkiego wschodniego

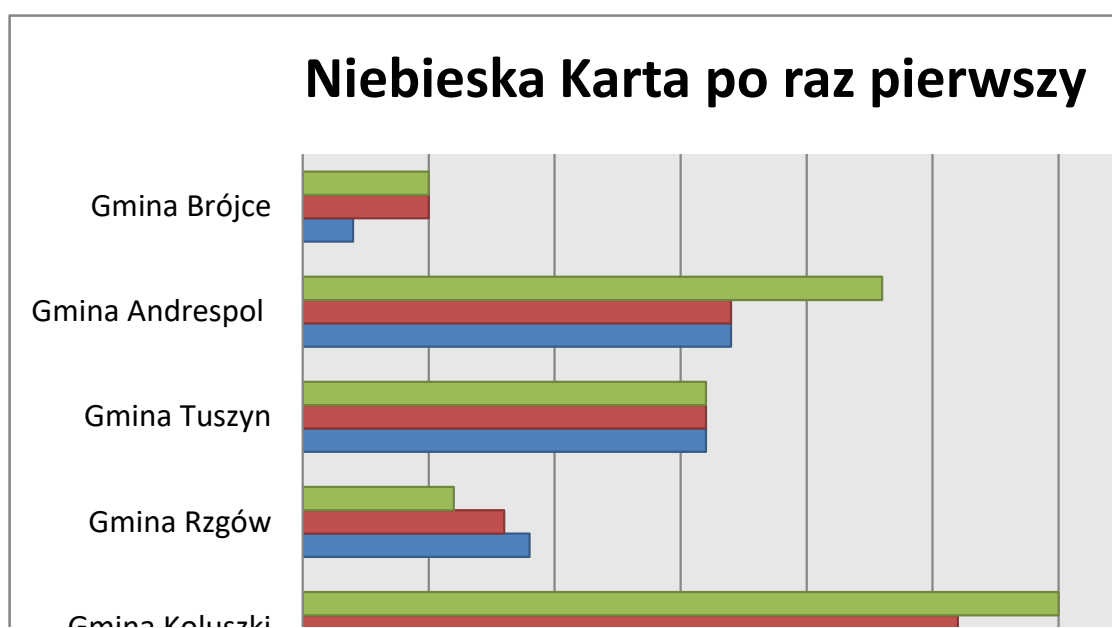
- 1) Zgłoszenia dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie

	2019	2020	2021
Gmina Koluszki	31	28	33
Gmina Rzgów	10	9	9
Gmina Tuszyn	17	17	17
Gmina Andrespol	20	19	27
Gmina Brójce	3	8	9

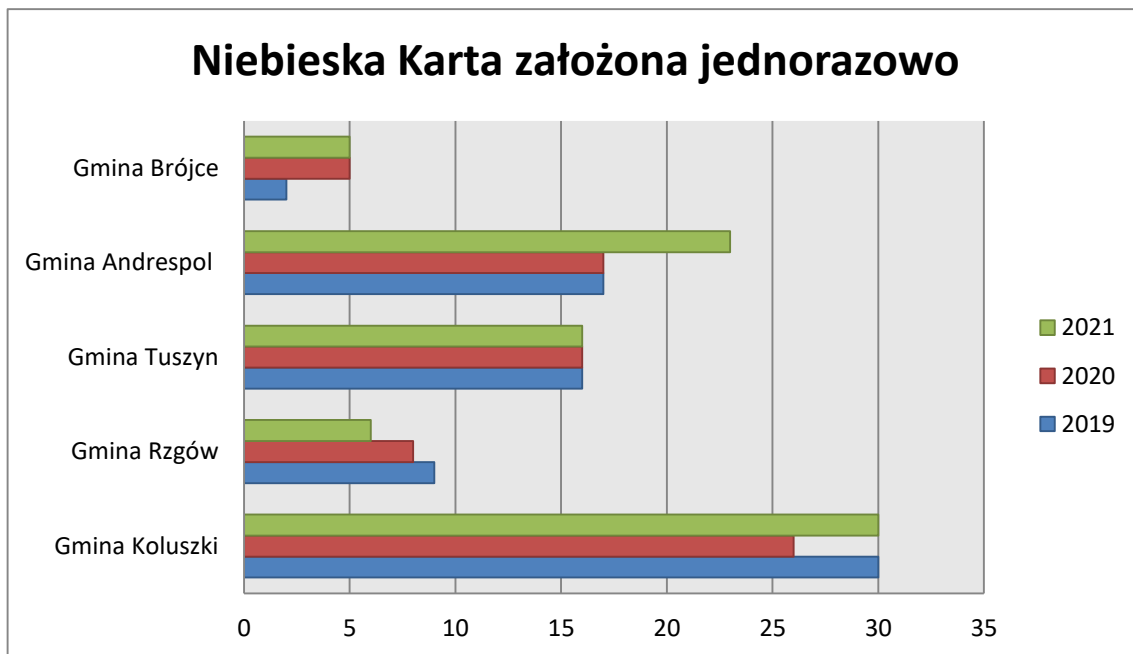
2) Rodziny mające założoną „Niebieską Kartę” po raz pierwszy.

	2019	2020	2021
Gmina Koluszki	30	26	30
Gmina Rzgów	9	8	6
Gmina Tuszyn	16	16	16
Gmina Andrespol	17	17	23
Gmina Brójce	2	5	5

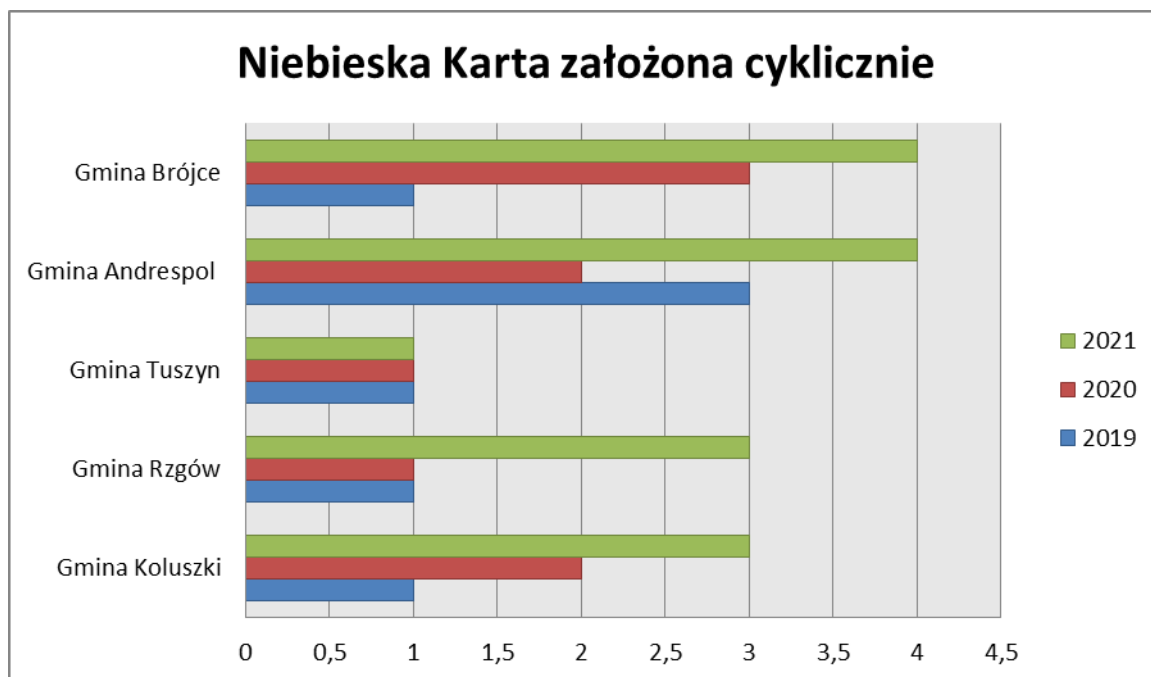
3) Rodziny mające założoną „Niebieską Kartę” jednorazowo.

	2019	2020	2021
Gmina Koluszki	30	26	30
Gmina Rzgów	9	8	6
Gmina Tuszyn	16	16	16
Gmina Andrespol	17	17	23
Gmina Brójce	2	5	5

4) Rodziny objęte pomocą w ramach „Niebieskiej Karty” cyklicznie.

	2019	2020	2021
Gmina Koluszki	1	2	3
Gmina Rzgów	1	1	3
Gmina Tuszyn	1	1	1
Gmina Andrespol	3	2	4
Gmina Brójce	1	3	4

Dane otrzymane z Komendy Powiatowej Policji wskazują, iż w poszczególnych gminach powiatu zjawisko przemocy w rodzinie z roku na rok wzrasta. Zgłoszenie przemocy po raz pierwszy i założenie jednorazowe „Niebieskiej Karty” jest tożsame. Cykliczne interwencje są na niskim poziomie w stosunku do zgłoszeń jednorazowych.

Nie można jednoznacznie oszacować problemu, z uwagi na fakt, iż nie wszystkie przejawy przemocy i agresji zgłaszane są odpowiednim służbom. Z terenu Gminy Nowosolna nie było zgłoszeń dotyczących „Niebieskiej Karty”, co wcale nie oznacza, że takich form przemocy nie było.

W latach 2019 – 2021 w sprawach prowadzonych z art. 207 Kodeksu Karnego przez Komendę Powiatową Policji Powiatu Łódzkiego Wschodniego, przeprowadzono 16 postępowań sprawdzających, 3 z nich potwierdziło zaistnienie czynu zabronionego, 13 zakończono wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia. Ponadto wszczęto 16 dochodzeń, z których 8 umorzono wobec braku cech czynu zabronionego, skierowano 8 aktów oskarżenia, w tym 3 wnioski o dobrowolne poddanie się karze.

Komenda Powiatowa Policji nie posiada wiedzy czy mieszkańcy Powiatu Łódzkiego Wschodniego, sprawcy przemocy byli kierowani przez sądy lub gminy, do odbycia obowiązkowego udziału w programie edukacyjno – korekcyjnym.

2. Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

W latach 2019 – 2021 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło w swojej siedzibie Punkt Interwencji Kryzysowej. Po poradę prawną, psychologiczną i zakresu pomocy społecznej osoby zgłaszają się anonimowo. Punkt przyjmuje wszystkich chętnych bez względu na miejsce zamieszkania, Trudno jest więc oszacować ilu mieszkańców Powiatu Łódzkiego Wschodniego korzystało z tej formy pomocy.

W roku 2019 udzielono 177 porad w ramach spotkań ze specjalistami, w tym 138 to porady o charakterze prawnym, 35 porad psychologicznych i 4 konsultacje z pracownikiem socjalnym. Około 5% klientów skorzystało przynajmniej dwukrotnie z pomocy pracowników dyżurujących w Punkcie, 9 kobiet korzystało ze wsparcia w sprawie przemocy.

W roku 2020 udzielono 148 porad w ramach spotkań ze specjalistami, w tym 122 to porady o charakterze prawnym, 15 psychologicznych i 11 konsultacji z pracownikiem socjalnym. 3 osoby, w tym jedna kobieta, jeden mężczyzna i jedno dziecko skorzystali ze wsparcia w sprawie przemocy.

Natomiast w 2021 r. udzielono 129 porad w ramach spotkań ze specjalistami, w tym 90 to porady o charakterze prawnym, 30 psychologicznych i 9 konsultacji z pracownikiem socjalnym, 5 osób, w tym cztery kobiety i jeden mężczyzna skorzystali ze wsparcia w sprawie przemocy.

Z uwagi na pandemię koronawirusa w latach 2020 i 2021, dostęp do porad był ograniczony. Z porad prawnika potrzebujący korzystali w formie telefonicznej, bądź mailowo, w przypadku porad psychologa spotkania odbywały się w reżimie sanitarnym w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

IX. Założenia Programu

Program jest spójny z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Program oparty jest na:

- 1) wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych powołanych do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 2) zmiany w pojmowaniu i postrzeganiu przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) promowania wartości rodzinnych, w tym poszanowania prawa dzieci i młodzieży do życia w rodzinie bez aktów przemocy;

- 4) edukacji mieszkańców Powiatu Łódzkiego Wschodniego na temat zjawiska przemocy w rodzinie i jego skutków;
- 5) promowania alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów rodzinnych bez użycia przemocy.

1. Cele Programu

Cel główny Programu – zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla ofiar przemocy.
2. Podnoszenie świadomości społecznej, zmiana stereotypów i postaw w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Opracowanie i realizacja działań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Cel szczegółowy:

Zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla ofiar przemocy w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej.

Działania:

- 1) prowadzenie specjalistycznego punktu konsultacyjno – interwencyjnego działającego na rzecz przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Powiatu Łódzkiego Wschodniego, jeżeli zaistnieje taka potrzeba;
- 2) prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla ofiar;
- 3) prowadzenie poradnictwa prawnego dla ofiar przemocy;
- 4) zorganizowanie specjalistycznych terapii dla ofiar przemocy;
- 5) wzmocnienie kadry pracowników służb społecznych.

Oczekiwane rezultaty:

- 1) łatwy dostęp do informacji dla ofiar przemocy;
- 2) szeroki dostęp do nieodpłatnego poradnictwa psychologicznego, prawnego i zakresu pracy socjalnej i przemocy w rodzinie;
- 3) dostęp do terapii dla ofiar przemocy;

- 4) wsparcie pracowników służb społecznych poprzez doskonalenie zawodowe, grupy wsparcia, superwizje, coaching.

Wskaźniki:

- 1) liczba osób korzystających z pomocy w ramach punktu konsultacyjno – interwencyjnego dla ofiar przemocy w podziale na wiek i płeć;
- 2) liczba ofiar przemocy korzystających z poradnictwa psychologicznego, prawnego i pracy socjalnej;
- 3) liczba osób korzystających ze specjalistycznych terapii dla ofiar przemocy;
- 4) liczba pracowników służb społecznych z podniesionymi kompetencjami zawodowymi.

Cel szczegółowy:

Podnoszenie świadomości społecznej oraz zmiana postaw i stereotypów w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie

Działania:

- 1) organizowanie kampanii informacyjnych promujących życie rodzinne bez przemocy, prawidłowe zachowania i postawy;
- 2) edukowanie społeczeństwa lokalnego w zakresie zwiększenia świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- 3) podjęcie współpracy ze szkołami na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego w celu organizowania zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy;
- 4) opracowanie i opublikowanie ulotek zawierających podstawowe informacje na temat przemocy oraz wskazanie miejsc, placówek, telefonów gdzie można uzyskać pomoc.

Oczekiwane rezultaty:

- 1) wzrost prawidłowych postaw, zachowań oraz poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat problemu zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) ograniczenie tolerancji na zjawisko przemocy w rodzinie;
- 3) rozwój prawidłowych postaw i zachowań oraz zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie wśród dzieci i młodzieży;
- 4) podniesienie świadomości rodziców na temat prawidłowych metod wychowawczych.

Wskaźniki:

- 1) liczba wykonanych broszur, ulotek dotyczących występowania zjawiska przemocy wraz z informacjami dotyczącymi możliwości uzyskania wsparcia dla ofiar przemocy w Powiecie Łódzkim Wschodnim;

- 2) liczba wyświetleń na stronie internetowej PCPR informatora zawierającego podstawową wiedzę o zjawisku przemocy;
- 3) liczba osób korzystających z porad w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej działającego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- 4) liczba wykonanych broszur, ulotek promujących prawidłowe metody wychowawcze
- 5) liczba zajęć profilaktycznych w szkołach na temat przemocy.

Cel szczegółowy:

Ograniczenie stosowania przemocy przez sprawców, którzy zostali wskazani przez sąd do odbycia udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym:

Działania:

- 1) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego dla sprawców przemocy;
- 2) zorganizowanie długofalowych terapii dla sprawców przemocy;
- 3) zastosowanie programów korekcyjno – edukacyjnych wobec sprawców przemocy skierowanych przez sądy.

Oczekiwane rezultaty:

- 1) ograniczenie zjawiska przemocy poprzez zwiększenie umiejętności opanowania własnych emocji u sprawców oraz pracy nad sobą;
- 2) zwiększenie świadomości zachowań agresywnych u sprawców przemocy;
- 3) zwiększenie liczby sprawców przemocy korzystających z profesjonalnej terapii psychologicznej;
- 4) podniesienie poziomu wiedzy sprawców na temat przemocy poprzez udział w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Wskaźniki:

- 1) liczba sprawców korzystających z poradnictwa specjalistycznego;
- 2) liczba sprawców przemocy korzystających z terapii długofalowych;
- 3) liczba wdrożonych programów korekcyjno – edukacyjnych.

2. Realizatorzy i współrealizatorzy programu:

- 1) jednostki organizacyjne Powiatu Łódzkiego Wschodniego:
 - a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
 - b) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koluszkach;
 - c) szkoły ponadpodstawowe;

- d) Specjalny Ośrodek – Szkolno – Wychowawczy w Koluszkach;
- 2) jednostki organizacyjne gmin znajdujące się na terenie Powiatu Łódzkiego Wschodniego:
 - a) miejsko – gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej;
 - b) placówki oświatowe (przedszkola, szkoły podstawowe);
- 3) inne:
 - a) Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - b) Zespoły interdyscyplinarne działające w strukturach Miejsko – Gminnych i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej;
- 4) Komenda Powiatowa Policji;
- 5) sądy, kuratorzy sądowi;
- 6) media.

3. Monitoring i ewaluacja Programu

Działania będą monitorowane przez realizatorów i współrealizatorów Programu. Każdy z realizatorów programu będzie składał sprawozdanie koordynatorowi programu, którym zostaje wyznaczone, na potrzeby realizacji niniejszego Programu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W oparciu o te dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sporządzać będzie roczne sprawozdanie z postępów i realizacji programu.

Zakłada się możliwość korekty Programu w przypadku niewystarczającej skuteczności założonych działań.

4. Czas realizacji Programu

Zakłada się, że Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ma charakter długofalowy na lata 2022 – 2028.

5. Źródła finansowania

Podczas realizacji Programu zakłada się pozyskiwanie środków finansowych na jego realizację i kontynuowanie z budżetu samorządu, budżetu państwa oraz ze źródeł zewnętrznych np. opracowanych projektów w ramach programów dofinansowywanych ze środków Unii Europejskiej.

X. Podsumowanie

Stosowanie przemocy wobec człowieka odciska piętno na wszystkich jego sferach rozwojowych. Niesie za sobą konsekwencje dla zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego, stanu psychicznego oraz umiejętności współżycia z innymi ludźmi.

Część osób nie posiada umiejętności radzenia sobie z problemami, co może przyczynić się do występowania zachowań przemocowych. U osób doświadczających przemocy utrudniona jest możliwość nabywania umiejętności samoobrony. Niedostateczna jest liczba lokalnych organizacji pozarządowych na terenie Powiatu zajmujących się pomocą ofiarom przemocy. Zbyt mała ilość osób informujących, o tym gdzie można uzyskać pomoc i w jakim zakresie, często utrudnia dostęp do punktów i specjalistów działających w obszarze przemocy i uzależnień. Brak jest osób – sprawców przemocy – kierowanych przez kuratorów oraz sądy do grup edukacyjno – korekcyjnych.

Zakładając, że realizacja niniejszego Programu będzie stanowiła wspólny strategiczny plan działań wobec zjawiska przemocy w rodzinie, przebiegać będzie we wszystkich instytucjach, organizacjach zobligowanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie oczekuje się, że przyczyni się on do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ograniczenia zjawiska przemocy i towarzyszących mu innych patologicznych zjawisk.

Tu znajdziesz pomoc:

- 1. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 801 120 002, szczegółowe informacje: www.niebieska linia.org**
- 2. Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111**
- 3. Policja 997, 112, 800 120 226**